

HAMINAN-VIROLAHDEN KALATALOUSALUE

Y-tunnus 2998788-1

www.haminanvirolahdenkalatalousalue.fi

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2026

1. YLEISTÄ

Kalatalousalueet ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joiden tarkoituksena on kehittää alueidensa kalataloutta ja edistää jäsentensä yhteistyötä kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämisestä. Haminan-Virolahden kalatalousalue perustettiin vuonna 2019 ja sen kotipaikkana on Hamina.

Kalatalousalueen hallinnosta ja juoksevista asioista vastaa toiminnanjohtaja. Jäseniä ovat alueen kalastusoikeuden haltijat ja valtakunnalliset kalatalousalan organisaatiot. Jäsenyys on automaattinen ja maksuton, eikä sitä voi valita tai poistaa. Kalatalousalue voi tehdä sitoumuksia ja hankkia nimiinsä tai käyttöönsä omaisuutta.

2. KALATALOUSALUEEN YLEISKOKOUS, HALLITUS JA TOIMINNANJOHTAJA

Kalatalousalueen toimielimiä ovat yleiskokous, hallitus ja toiminnanjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttää vähintään kerran vuodessa kokoontuva kalatalousalueen yleiskokous, joka pidetään ohjesäännön 5 §:n mukaisesti toukokuun loppuun mennessä. Hallitus kokoontuu tarvittaessa ja käsittelee sekä päättää sille kuuluvat asiat kalastuslaissa ja kalatalousalueen säännöissä säädetyn mukaisesti. Hallituksen vuosittain kokousten määrä riippuu käsiteltävien asioiden määrästä. Hallituksen kokoukset järjestetään läsnäolokokouksina, etäkokouksina tai hybridinä, ja yksittäisistä asioista voidaan päättää myös sähköpostitse.

Lakisääteisiä toiminnanjohtajan tehtäviä hoitaa 1.1.2025 alkaen erillisen työsopimuksen mukaisesti Petri Päivärinta. Palkanmaksun hoitaa sijaismaksajana Kaakkois-Suomen Kalatalouskeskus ry, joka myös hoitaa muut kuin lakisääteiset toiminnanjohtajan tehtävät 1.1.2025 voimaan astuneen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

3. EDUSTUS

Haminan-Virolahden kalatalousaluetta edustaa kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa, joissa tarvitaan virallinen edustaja, ensisijaisesti puheenjohtaja, toissijaisesti varapuheenjohtaja ja kolmantena vaihtoehtona toiminnanjohtaja, mikäli ei ole erikseen toisin päätetty.

Hallitus ja toiminnanjohtaja osallistuvat koulutuksiin ja yhteistyötilaisuuksiin, jotka koskevat kalatalousaluetta. Kalatalousalue maksaa osallistumismaksut ja matkakulut. Mikäli toiminnanjohtaja edustaa useita kalatalousalueita samassa tilaisuudessa, asianosaiset kalatalousalueet jakavat kustannukset.

4. KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMA (KHS)

Haminan-Virolahden kalatalousalueella on voimassa oleva käyttö- ja hoitosuunnitelma vuosille 2024–2033. Kalatalousalueen tehtävänä on toteuttaa kalaveden hoitoa siinä esitettyjen linjausten mukaisesti. Kalastusoikeuden haltijat vastaavat suunnitelman toteuttamisesta osaltaan. Myös viranomaisen on otettava toiminnassaan huomioon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kalavarojen käyttöä ja hoitoa koskevat yleiset suuntaviivat.

HAMINAN-VIROLAHDEN KALATALOUSALUE

Y-tunnus 2998788-1

www.haminanvirolahdenkalatalousalue.fi

Käyttö- ja hoitosuunnitelmassa esitettyihin kalastusrajoituksiin haettiin päätöstä ELY-keskuksesta vuoden 2024 aikana. Päätös saatiin vuoden 2025 alkupuolella, mutta siitä valitettiin ja asia siirtyi hallinto-oikeuteen. Osa rajoituksista on voimassa muutoksenhausta huolimatta, mutta lopullisia päätöksiä odotetaan edelleen. Tilannetta voi seurata kalatalousalueen verkkosivuilta osoitteesta <https://haminanvirolahdenkalatalousalue.fi/khs/>. Voimassa olevat rajoitukset näkyvät kalastusrajoitus.fi-palvelussa.

5. OMISTAJAKORVAUKSET

Omistajakorvaus perustuu yleiskalastusoikeuksien käyttöön kalavesillä sekä kalastusopastointiin. Yleiseksi kalastusoikeudeksi katsotaan viehekalastus (heittokalastus tai vetouistelu yhdellä vavalla ja yhdellä siimalla). Omistajakorvausten jako perustuu käyttö- ja hoitosuunnitelmassa oleviin linjauksiin ja jakamisesta päättää vuosittain kalatalousalueen yleiskokous. Omistajakorvaukset vuodelta 2025 maksetaan vuoden 2026 yleiskokouksen lainvoimaisen päätöksen jälkeen.

Omistajakorvaukset ovat riippuvaisia paitsi lunastetuista kalastonhoitomaksuista, myös siitä, miten korvaukset jaetaan eri ELY-keskusten ja kalatalousalueiden kesken. Jako selvitetään Luonnonvarakeskuksen viiden vuoden välein lähettämällä otantakyselyllä kalastonhoitomaksurekisterissä oleville henkilöille. Uusin kysely on tehty keväällä 2023.

Apuvälineenä omistajakorvausten suunnittelussa ja jakamisessa käytetään Maa- ja metsätalousministeriön kalatalousalueille kehittämää maksutonta sähköistä palvelua (Kalpa). Palvelussa on mm. karttatyökalu, jonka avulla vesialueet pisteytetään asteikolla 0–5 niihin kohdistuneen kalastusrasituksen mukaisesti. Koko kalatalousalueelle annetaan peruspiste 3. Poikkeusalueille, eli alueille, joissa on enemmän tai vähemmän kalastusta, annetaan suurempi tai pienempi piste. Alueet, joissa yleiskalastus on kielletty ympäri vuoden, saavat automaattisesti Kalpa-järjestelmän kautta pisteen 0, eikä näille alueille jaeta lainkaan korvauksia.

Jotta kalatalousalue voisi maksaa vesialueiden omistajille korvaukset, tulee omistajien ilmoittaa kalatalousalueelle kalastuslain mukaisesti ajantasaiset tietonsa: osakaskunnan / yksityisen vesialueen omistajan / jaetun vesialueen yhteyshenkilön (esitettävä valtakirjalla) nimi, osoite, kiinteistötunnus ja tilinumero. Vesialueen omistaja voi halutessaan tehdä myös sopimuksen, jonka mukaan luovuttaa osuutensa omistajakorvauksista kokonaan tai osittain kalatalousalueen käyttöön. Omistaja voi luopua osuudestaan ilman ehtoja tai edellyttäen, että kalatalousalue suorittaa luovutetuilla varoilla tiettyjä tehtäviä.

6. KALATALOUSALUEELLE JÄÄVÄT ALLE 50 € JA VANHENTUNEET OMISTAJAKORVAUKSET

Kalastuslain 83§ mukaan: Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät asianomaiselle kalatalousalueelle käytettäväksi kalakantojen hoitoon.

Kalastuslain 85§ mukaan: ... korvaus ja sille maksettava korko vanhentuvat kolmen vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona korvausta koskeva kalatalousalueen päätös on tehty. Vanhentunut korvaussaatava siirtyy kalatalousalueen haltuun käytettäväksi 82 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin; kalavesien kestävän käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin.

HAMINAN-VIROLAHDEN KALATALOUSALUE

Y-tunnus 2998788-1

www.haminanvirolahdenkalatalousalue.fi

Haminan-Virolahden kalatalousalue käyttää vuosittain alle 50 € korvauksista sopivaksi katsotun summan kalakantojen hoitoon (istutuksiin). Vanhentuneita omistajakorvauksia puolestaan käytetään tarpeen mukaan esim. hankkeiden omakustannusosuuksien kattamiseen. Alle 50 € ja vanhentuneita omistajakorvauksia voi käyttää myös kalatalousalueen muihin kuluihin (ELY:n ohjeistus 14.11.2025).

7. KALASTUKSENVALVONTA

Kalastuksenvalvonta on yksi kalatalousalueen perustehtävistä. Valvonnan päämääränä on kalastuksen laillisuuden ja luvallisuuden varmistaminen, jolloin tuetaan kalatalousalueen toimintaa kalastuksen kehittämiseksi ja kalakantojen hoitamiseksi. Valvontaa suoritetaan koko kalatalousalueella ja yhteistyötä vesialueen omistajien, eri viranomaisten ja naapurikalatalousalueen kanssa kehitetään. Valvonta myös naapurikalatalousalueella olisi järkevää ja tavoitteena onkin, että olisi valvojia, joilla on valtuudet toimia sekä Haminan-Virolahden että Kymen kalatalousalueilla.

Kalatalousalueella on kalastuksenvalvontasuunnitelma vuosille 2024–2028. Valvonnan erityisiä painopisteitä eri vuodenaikoina ovat esimerkiksi kuhan viehekalastus kesällä, vaelluskalojen kalastus niiden vaellusreiteillä syksyllä ja verkkokalastuksen valvonta matalilla lahdilla talvella sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisten kalastusrajoitusten valvonta.

Kalatalousalueella toimii vuoden 2026 aikana kymmenkunta kalastuksenvalvojaa, joista yksi henkilö toimii valvontakoordinaattorina. Valvojia on kehoitettu osallistumaan koulutuksiin, jos niitä järjestetään. Kalatalousalueella on kalastuksenvalvojien raportointikäytössä yksi tabletti ja kolme digitaalista valvontalicenssiä, joiden käyttöön valvojia kannustetaan. Lisäksi, tai jos lisenssiä ei ole, valvojat täyttävät valvojille suunniteltua Excel-raporttipohjaa.

Kalatalousalueen kalastuksenvalvonta suoritetaan pääosin hankerahoituksella.

8. HANKETOIMINTA

Kalatalousalue toteuttaa vuosittain erilaisia hankkeita, joita rahoitetaan kalastonhoitomaksuista myönnettävillä avustuksilla. Vuodelle 2026 suunnitellaan haettavaksi hankerahoitusta **kalastuksenvalvontaan**. Lisäksi vuodelle 2025 myönnettyyn **kalastuksen lupa-asioista tiedottamiseen** tullaan hakemaan jatkoaikaa, sillä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa esitettyihin kalastusrajoituksiin ei ole saatu lopullisia päätöksiä vuoden 2025 aikana, jonka vuoksi myönnettyä hankerahoitusta ei ole käytetty. Harkinnassa on myös hakea uudelleen rahoitusta **kuhan kasvututkimukseen**. Hakemukseen tuli vuonna 2025 kielteinen päätös.

9. VIESTINTÄ

Kalatalousalueen viestinnästä ja tiedotuksesta vastaa Kaakkois-Suomen Kalatalouskeskus ry. Viestinnällä pyritään tavoittamaan vesialueiden omistajia, alueella kalastavia ihmisiä sekä muita aiheeseen liittyviä tahoja. Viestintä- ja tiedotuskanavia ovat muun muassa henkilökohtaiset ja ryhmäviestit niille vesialueiden omistajille, joiden yhteystiedot ovat kalatalousalueen tiedossa, sekä verkkosivut.

Kalatalousalueen virallinen ilmoitustaulu on kalatalousalueen verkkosivuilla osoitteessa <https://haminanvirolahdenkalatalousalue.fi>.

HAMINAN-VIROLAHDEN KALATALOUSALUE

Y-tunnus 2998788-1

www.haminanvirolahdenkalatalousalue.fi

10. YHTEISTYÖ

Kalatalousalue pyrkii kehittämään yhteistyötä alueen omistajajäsenten ja läheisten kalatalousaluiden kanssa. Pyritään myös hyvään yhteistyöhön muiden kalatalousalan organisaatioiden, vesiensuojelualueiden sekä viranomaisten kanssa.

11. TOIMINNAN RAHOITUS

Lainsäätäjät ovat osoittaneet kalatalousalueille laajoja lakisääteisiä tehtäviä. Näitä ovat esimerkiksi kalastuksenvalvonta, käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyt suunnitelman toimeenpano sekä sen vaikutusten seuranta (kalastuslaki 24 §, kohta 2).

Haminan-Virolahden kalatalousalueen toimintaa ja hallintoa rahoitetaan pääasiassa VARELY:n myöntämällä vuosittaisella toiminta-avustuksella, joka on riippuvainen kalastonhoitomaksuista. Tämä tulo ei kuitenkaan yksin riitä kattamaan kaikkia kuluja.

Kalatalousalueelle jää vuosittain jonkin verran alle 50 €:n jääviä omistajakorvauksia sekä vuosittain vanhentuvia jakamattomia omistajakorvauksia, joiden käytöstä säädetään kalastuslaissa. Vuoden 2025 loppupuolella tehdyissä selvityksissä saatiin vahvistus sille, että kyseisiä varoja voidaan käyttää kalatalousalueiden perustehtävien rahoittamiseen, ei siis ainoastaan istutuksiin tai vastaaviin toimiin, kuten aiemmin on tulkittu (ELY:n ohjeistus 14.11.2025).

VARELY myöntää hakemusten perusteella myös edistämismäärärahoja erilaisiin hankkeisiin. Hankkeiden omavastuuosuuksien vuoksi suurien hankkeiden toteuttaminen ei ole kalatalousalueelle mahdollista. Kalatalousalue voi hakea avustuksia myös muualta.

Kalatalousalue ei ole arvonlisäverovelvollinen, koska sillä ei ole liiketoimintaa. Tämä rasittaa taloutta tuotteita ja palveluita ostettaessa.

Kalatalousalueen talousarvio vuodelle 2026 on esitettyä seuraavalla sivulla.

14.4.2026

Haminan-Virolahden kalatalousalueen hallitus

Talousarvio seuraavalla sivulla

HAMINAN-VIROLAHDEN KALATALOUSALUE

Y-tunnus 2998788-1

www.haminanvirolahdenkalatalousalue.fi

Talousarvio vuodelle 2026		
Tulot		
Toimintamääräraha	12164,00	
Alle 50 € omistajakorvaukset 2025	850,00	arvio
Vanhentuneet omistajakorvaukset 2021	1805,10	ovat jo tilillä, saadaan nyt käyttöön
Tulot yhteensä	14819,10	
Kulut		
Toiminnanjohtajan palkkio, 50 h/vuosi	-3314,89	200 €/kk + lomakorv + työnantajakulut
Ostopalvelutyöt, 150 h/vuosi	-5929,88	525 €/kk + alv → 9/12 kk
Km-korvaukset	-150,00	kokousmatkat, kirjanp, tilintark
Hallituksen kokouspalkkiot (arvio 3 kokousta)	-870,00	435 €/kokous → kaksi pidettyä kokousta
Hallituksen km-korvaukset (arvio 3 kokousta)	-325,60	kaksi pidettyä kokousta
Kokouskulut (hallitus + yleiskokous)	-100,00	kahvitarjoilu, tilakulut yms.
Taloushallinto ja tilintarkastus	-2500,00	
Muut kulut	-300,00	verkkosivut, tietosuoja yms.
Rahaliikenteen kulut	-150,00	
Vakuutukset	-620,00	
Kulut yhteensä	-14260,37	
Tulot – Kulut	558,73	